

LŨ THÁNG IX - 1995 Ở TỈNH BÌNH THUẬN

KS. Phạm Hùng Sơn

Trạm dự báo và phục vụ KTTV Bình Thuận

Thời tiết trong tháng xấu, trời nhiều mây, ít nắng, lượng mưa hầu hết các nơi đều vượt TBNN và tập trung vào thời kỳ giữa tháng. Do chịu ảnh hưởng của gió mùa tây nam có cường độ mạnh ở phía nam dải hội tụ nhiệt đới hoạt động ở Trung Bộ, trong các ngày 10, 14 và 15 tháng IX - 1995, một số nơi đã có mưa to đến rất to.

Bảng 1. Lượng mưa (mm) một số nơi

Trạm	Tổng lượng tháng	Số ngày mưa	Lượng mưa ngày lớn nhất	Ngày
Hàm Tân	377,9	23	118,9	10
Phan Thiết	253,7	19	66,5	10
Tà Pao	445,3	26	64,0	15
Mương Mán	316,8	22	59,0	10
Sông Lũy	364,7	20	200,0	15

Trên các triền sông, hầu hết mực nước đều vượt báo động cấp III. Riêng Sông Lũy mực nước vượt mức báo động cấp II (trong khi đó, trên sông Cà Giây là một nhánh chính của Sông Lũy lại xảy ra lũ rất lớn làm trôi toàn bộ công trình đo đạc và nhà trạm thủy văn chuyên dùng phục vụ cho công trình hồ Cà Giây). La Ngà là con sông lớn chảy qua Bình Thuận cũng có lũ lớn.

- Sông La Ngà tại Tà Pao: đã xảy ra 7 trận lũ gồm 2 trận lũ lớn, 3 trận lũ vừa và 2 trận lũ nhỏ. Cường suất lũ lên lớn nhất: 27cm/h, cường suất lũ lên trung bình: 18cm/h. Đỉnh lũ cao nhất vượt báo động cấp III: 0,34m. Biên độ lũ $\Delta h_{\max} = 243\text{cm}$.

- Sông Lũy tại trạm: đã xảy ra 6 trận lũ gồm 3 trận lũ vừa và 3 trận lũ nhỏ. Cường suất lũ lên lớn nhất: 74cm/h, cường suất lũ lên trung bình: 23cm/h. Đỉnh lũ cao nhất vượt báo động cấp II: 0,46m. Biên độ lũ $\Delta h_{\max} = 288\text{cm}$.

- Sông Cà Ty tại trạm Mương Mán: xảy ra 7 trận lũ gồm 1 trận lũ lớn, 2 trận lũ vừa và 4 trận lũ nhỏ. Cường suất lũ lên lớn nhất: 72cm/h, cường suất lũ lên trung bình: 16cm/h. Đỉnh lũ cao nhất vượt báo động cấp III: 0,96m. Biên độ lũ $\Delta h_{\max} = 481\text{cm}$.

- Sông Dinh tại trạm: xảy ra 6 trận lũ gồm 4 trận lũ lớn và 2 trận lũ nhỏ. Cường suất lũ lên lớn nhất: 111cm/h, cường suất lũ lên trung bình: 18cm/h. Đỉnh lũ cao nhất vượt báo động cấp III: 1,05m. Biên độ lũ $\Delta h_{\max} = 258\text{cm}$.

- Sông Phan tại cầu 37: đã xảy ra 7 trận lũ gồm 2 trận lũ lớn, 2 trận lũ vừa và 3 trận lũ nhỏ. Cường suất lũ lên lớn nhất: 98cm/h, cường suất lũ lên trung bình: 29cm/h. Đỉnh lũ cao nhất vượt báo động cấp III: 0,67m. Biên độ lũ $\Delta h_{\max} = 192\text{cm}$.

- Sông Lòng Sông tại đập Bá Ra: đã xảy ra 5 trận lũ gồm 1 trận lũ lớn, 3 trận lũ vừa và 1 trận lũ nhỏ. Cường suất lũ lên lớn nhất: 103cm/h, cường suất lũ lên trung bình: 29,2cm/h. Đỉnh lũ cao nhất vượt báo động cấp III: 0,68m. Biên độ lũ $\Delta h_{\max} = 352\text{cm}$.

Bảng 2. Mực nước đỉnh lũ trên các sông chính

Trạm	Sông	H max (m)	Ngày
Tà Pao	La Ngà	121,34	20
Sông Dinh	Dinh	10,55	16
Sông Phan	Phan	9,17	11
Mương Mán	Cà Ty	6,96	16
Sông Lũy	Lũy	27,46	20
Bá Ra	Lòng Sông	10,18	19,20

Lũ quét làm thiệt hại đáng kể về hoa màu, nhà cửa và các công trình thủy lợi, giao thông. Trị giá tài sản theo ước tính sơ bộ của Ban chỉ huy phòng chống lụt bão tỉnh Bình Thuận lên tới hàng tỷ đồng.